

A. CIELE PROJEKTU

Začlenenie Slovenskej republiky do Európskej únie prinieslo so sebou jednu z najväčších zmien právneho poriadku a dotklo sa významným spôsobom takmer všetkých slovenských právnych odvetví. V tejto súvislosti samotná Európska únia dbá na kontinuálne a celoživotné vzdelávanie pracovníkov justície.

Hlavným cieľom projektu „*Vzdelávanie sudcov a prokurátorov v novej legislatíve a cudzích jazykoch*“ je preto zlepšiť odbornú prípravosť sudcov, prokurátorov, vyšších súdnych úradníkov a právnych čakatel'ov prokuratúry v oblasti nových alebo zmenených predpisov a zlepšiť ich komunikačné schopnosti v cudzích jazykoch.

JUSTIČNÁ AKADEMIA týmto projektom využíva v spolupráci s občianskym združením EUROIURIS jednu z prvých výziev **Európskeho sociálneho fondu** vyhlásenú zatiaľ iba pre Bratislavský samosprávny kraj, aby aj za pomoci finančných prostriedkov Európskej únie napomáhali rozhodujúcou mierou k zvyšovaniu intenzity ďalšieho vzdelávania sudcov a prokurátorov a zabezpečili tak ich adaptabilitu požadovanú spoločnosťou právneho štátu.

Rovnakým spôsobom plánuje Justičná akadémia pri najbližšej možnej príležitosti požiadať o finančné prostriedky z Európskeho sociálneho fondu na vzdelávanie sudcov, prokurátorov, vyšších súdnych úradníkov a právnych čakatel'ov aj pre lokalitu Slovensko (okrem Bratislavského kraja).

B. SÚHRNNÉ INFORMÁCIE O PROJEKTE

SPÔSOB REALIZÁCIE PROJEKTU

1. Vzdelávanie v **module „slovenské právo“** bude realizované formou jednodňových a dvojdňových seminárov (à 7 hodín), vzájomne kombinovateľných, ktoré môžu byť podľa výsledkov analýzy vzdelávacích potrieb realizované aj opakovane. Počet účastníkov jedného seminára je stanovený na 20 – 25 osôb a budú ho zabezpečovať podľa potrieb jeden až dvaja lektori. Pri vzdelávaní sa

bude okrem teoretickej prípravy klásť vysoký dôraz aj na praktickú analýzu prípadovej praxe a problémy aplikácie nových a novelizovaných predpisov.

2. Vzdelávanie v **module „cudzie jazyky“** bude realizované formou dvojhodinových vzdelávacích seminárov z anglického, nemeckého a francúzskeho jazyka pre začiatočníkov a pre pokročilých, každý v celkovom rozsahu 100 vyučovacích hodín. Jazykové kurzy bude akadémia zabezpečovať prostredníctvom svojich jazykových lektorov, ako aj v spolupráci s Akadémiou vzdelávania a Rakúskym inštitútom.

Do vzdelávania realizovaného v rámci tohto projektu **budú zapojené** nasledujúce inštitúcie:

- Najvyšší súd Slovenskej republiky;
- Generálna prokuratúra Slovenskej republiky;
- Špeciálny súd;
- Úrad špeciálnej prokuratúry;
- Krajský súd v Bratislava;
- Krajská prokuratúra v Bratislave;
- okresné sudy Bratislava I – V;
- okresné prokuratúry Bratislava I – V;
- Vojenský obvodový súd v Bratislave;
- Vojenská obvodová prokuratúra v Bratislave.

OBSAHOVÁ ŠTRUKTÚRA SEMINÁROV

Modul slovenské právo

a) trestné právo

Rekodifikácia trestných kódexov (Trestného zákona a Trestného poriadku) s účinnosťou od 1. januára 2006 znamenala pre Justičnú akadémiu ako jedinú vzdelávaciu inštitúciu pre sudcov, prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, vyšších súdnych

úradníkov, probačných a mediačných úradníkov zvýšené nároky nielen po stránke organizačnej, ale aj po stránke finančnej a personálnej.

Novoprijatý Trestný zákon obsahuje najmä tieto zásadné zmeny:

- formálne ponímanie trestného činu;
- kategorizácia trestných činov na prečiny a zločiny;
- rozšírenie okruhu trestných činov;
- nové druhy sankcií (trest povinnej práce, trest domáceho väzenia a detencia);
- odklad výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody;
- nové ustanovenia o ukladaní trestu;
- podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Novoprijatý Trestný poriadok prináša zásadnú zmenu vo vecnej príslušnosti súdov, kedy všetky trestné veci budú v prvom stupni prejednávať okresné sudy a krajský súd bude iba odvolacím súdom, s výnimkou kompetencií Špeciálneho súdu. Okrem toho obsahuje najmä tieto zásadné zmeny :

- zavedenie formy skráteného vyšetrovania;
- inštitút sudcu pre prípravné konanie;
- odklony od trestného stíhania (konanie o dohode, podmiennečne zastavenie trestného stíhania, zmier);
- zadovážovanie a vykonávanie dôkazov s dôrazom na kontradiktórnosť konania;
- podmienky pre vrátenie veci na došetrenie;
- zvýraznenie apelačného princípu v odvolacom konaní.

témy seminárov

- prípravné konanie
- sudca prípravného konania
- zaist'ovacie úkony
- trestné činy proti životu a zdraviu
- právny styk s cudzinou
- ukladanie trestu
- ochrana utajovaných skutočností

- aktuálne problémy aplikácie nových trestných kódexov

b) obchodné právo

Jednotlivé okruhy tém v oblasti obchodného práva boli vybrané s dôrazom na zmeny v legislatíve, a to tak v hmotno-právnej rovine (napr. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii, Zákon o správcoch, Zákon o obchodnom registri), ako aj v rovine zmien vecnej príslušnosti súdov na konanie na základe Zákona o sídlach a obvodoch súdov SR. Na základe vyššie uvedeného zákona prešlo konanie vo veciach týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov vydaných zmenkových (šekových) platobných rozkazov a sporov týkajúcich sa zmenkových protestov, vo veciach ochrany práv k predmetom priemyselného vlastníctva podľa osobitných predpisov a ochrany práv nekalej súťaže, vo veciach ochrany práv z hospodárskej súťaže, vo veciach burzových obchodov a ich sprostredkovania, vo veciach konkurzného a vyrovnáacieho konania vrátane sporov týmito konaniami vyvolanými a súvisiacimi s výnimkou vyporiadania BSM na zákonom určené príslušné okresné sudy.

Témy seminárov v oblasti obchodného práva boli určené obchodnou katedrou s prihliadnutím na aplikačné potreby súdov.

Na uvedených seminároch sa predpokladá účasť sudcov a vyšších súdnych úradníkov obchodného, ale aj správneho kolégia najvyššieho súdu, nakoľko prednášky v oblasti priemyselného vlastníctva, nekalej súťaže, ochrany práv z hospodárskej súťaže a v oblasti burzových obchodov sa dotknú aj problematiky, s ktorou sa stretávajú vo svojej rozhodovacej činnosti pri preskúmaní zákonnosti príslušných rozhodnutí sudcovia pôsobiaci v oblasti správneho súdnictva.

Ďalej sa uvažuje s účasťou sudcov a vyšších súdnych úradníkov z krajských a okresných súdov pôsobiach na obchodných a občianskoprávných oddeleniach. V neposlednom rade sa odporúča aj účasť prokurátorov na netrestných odboroch ako aj právnych čakatel'ov prokuratúr.

Vzhľadom na skutočnosť, že na uvedené semináre plánuje Justičná akadémia pozvať aj lektorov zo zahraničia, najmä z Českej republiky, ako aj vzhľadom na nedostatok poznatkov z rozhodovacej

činnosti súdov a ich možného následného zovšeobecnenia pre súdnu prax prostredníctvom lektorských príspevkov (oblasť nového konkurzného práva, hospodárska súťaž, burzové obchody), sa obchodná katedra Justičnej akadémie rozhodla organizovať uvedené semináre až od 1.januára 2007.

témy seminárov

- hospodárska súťaž (nedovolené obmedzovanie súťaže, zákaz zneužívania dominantného postavenia na trhu, kontrola koncentrácie, štátna pomoc);
- duševné vlastníctvo a nekalá súťaž (konanie vo veciach ochrany práv z priemyselného vlastníctva a ochrany práv z nekalaj súťaže);
- burzové obchody (konanie vo veciach burzových obchodov);
- obchodný register (aplikačné problémy pri zápisoch údajov do obchodného registra, zápisoch zmeny zapísaných údajov a výmazoch zapísaných údajov);
- nové konkurzné právo (praktické skúsenosti z aplikácie zákona o konkurze a reštrukturalizácii a zákona o správcoch);
- zmenkové právo (vybrané otázky a prípadové štúdie);
- obchodné záväzkové právo (kúpna zmluva, zmluva o dielo, zodpovednosť za vady tovaru a diela, náhrada škody, zasielateľská zmluva, zmluva o preprave veci);
- právo obchodných spoločností (zrušenie obchodnej spoločnosti, účtovná závierka, zmysel zákona o účtovníctve a obchodného zákonníka, aplikačná prax).

c) rodinné právo

V roku 2005 nadobudli účinnosť dva nové právne predpisy, ktoré významne ovplyvňujú postavenie a ochranu maloletých detí v rodine i v spoločnosti - Zákon o rodine a Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Medzi inštitúty, ktoré prešli závažnými legislatívnymi zmenami, patrí aj ústavná starostlivosť.

Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti je nevyhnutné zohľadniť aj psychologický aspekt. Sudcovia i vyšší súdni úradníci, ktorí

vybavujú túto agendu, musia mať dostatočné sociálne zručnosti, aby ich komunikácia s maloletým dieťaťom bola citlivá a efektívna. Cieľom seminárov je zvýšiť empatické správanie, sociálnu citlivosť, toleranciu a komunikačné schopnosti sudcov a vyšších súdnych úradníkov. Osvojenie si týchto zručností by v konečnom dôsledku malo viesť k správne rozhodnutiu o osude dieťaťa. Sociálna kompetencia účastníkov seminárov bude rozvíjaná najmä aktívnym sociálnym učením – tréningom.

Platná právna úprava výslovne ukladá, aby sudca poznal prostredie zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Preto je súčasťou seminárov aj návšteva týchto zariadení.

Účasť na seminároch možno považovať za zmysluplnú nielen pre sudcov a vyšších súdnych úradníkov vybavujúcich agendu ústavnej starostlivosti, ale pre všetkých, ktorí v rámci inej agendy rozhodujú o právach maloletých detí (napr. v konaní o rozvod manželstva rozhodujú o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti).

témy seminárov

- nová právna úprava ústavnej starostlivosti, psychologické dimenzie rozhodovania o ústavnej starostlivosti, právne a psychologické aspekty aplikácie ustanovenia § 43 Zákona o rodine - právo dieťaťa vyjadriť svoj názor;
- trendy náhradnej inštitucionálnej starostlivosti, psychológia rodiny a rodinné modely, súrodenecké konštelácie, manželské krízy a ich vplyv na dieťa;
- dilemy náhradnej rodinnej a inštitucionálnej starostlivosti, možnosti odbornej psychologickkej podpory sanácie pôvodného rodinného prostredia, vývinové dimenzie emocionality dieťaťa v partnersky disharmonickej rodine.

Modul cudzie jazyky

a) anglický jazyk

- angličtina pre začiatočníkov
- angličtina pre mierne pokročilých
- angličtina pre pokročilých
- právnická angličtina pre pokročilých

b) nemecký jazyk

- nemčina pre začiatočníkov
- nemčina pre pokročilých
- právnická nemčina pre pokročilých

c) francúzsky jazyk

- francúzština pre začiatočníkov

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Projekt vzdelávania sa bude realizovať od júna 2006 do mája 2008. Presný časový rozpis seminárov rozošle Justičná akadémia každému súdu a prokuratúre osobitne v dostatočnom predstihu.

MIESTO KONANIA SEMINÁROV

Vzdelávacie semináre v **slovenskom práve** budú prebiehať predovšetkým v priestoroch Justičnej akadémie v Pezinku.

Vzdelávanie v **cudzích jazykoch** sa vzhľadom na časovú zaneprázdnenosť sudcov a prokurátorov uskutoční v Bratislave

v Akadémii vzdelávania, v Rakúskom inštitúte a na najvyššom a krajskom súde.

PRIHLASOVANIE NA SEMINÁRE

Na vzdelávanie v **cudzích jazykoch** budú zaradení sudcovia, prokurátori, právni čakatelia a vyšší súdni úradníci, ktorí sa zúčastnili jazykových testov organizovaných Justičnou akadémiou v období november 2005 až február 2006.

Prihlasovanie na semináre zamerané na vzdelávanie v novej **slovenskej legislatíve** bude organizované prostredníctvom predsedov súdov a generálnej prokuratúry, podobne ako ostatné vzdelávacie aktivity Justičnej akadémie.

OSOBITNÉ INFORMÁCIE

Publikácie

Pre účastníkov a lektorov seminárov bude zakúpená odborná literatúra pre všetky tri právne odvetvia vzdelávania, ako aj jazykové učebnice pre vzdelávanie v cudzích jazykoch.

Knihy obdrží každý účastník vzdelávania a lektori.

Kto je JUSTIČNÁ AKADÉMIA.

Justičná akadémia je zriadená osobitným zákonom ako samostatná, celoštátna rozpočtová organizácia Ministerstva spravodlivosti SR s právnou subjektivitou so sídlom v Pezinku.

Akadémia je špecializovaná vzdelávacia inštitúcia, ktorá zabezpečuje, organizuje a vykonáva vzdelávanie sudcov, prokurátorov, justičných čakateľov, súdnych úradníkov a právnych čakateľov prokuratúry.

Odbornými garantami vzdelávacích aktivít Justičnej akadémie sú sudcovia a prokurátori, ktorí vykonávajú v akadémii stáž podľa osobitného predpisu. Väčšinu seminárov lektorsky zabezpečujú externí členovia pedagogického zboru akadémie, predovšetkým z radov sudcov, prokurátorov a vysokoškolských pedagógov, ktorých je v súčasnosti okolo 100.

Justičná akadémia aktívne spolupracuje s ostatnými justičnými akadémiami členských štátov únie a od decembra 2005 je členom Európskej justičnej vzdelávacej siete s centrárou v Bruseli. Rozvíja projektové aktivity aj so zahraničnými partnermi.

Za obsah informácií zodpovedá Justičná akadémia.

Európsky sociálny fond pomáha rozvíjať zamestnanosť podporovaním zamestnateľnosti, obchodného ducha, rovnakých príležitostí a investovaním do ľudských zdrojov.

Riadiaci orgán – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.